

6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 112 Weds., June 7, 1972

Razprodaja narodnega ponosa

Pred nedavnim je ljubljanska revija Sodobnost objavila pod tem naslovom izpod peresa Cirila Zlobca premišljanje, iz katerega povzemamo glavne misli:

Suženjsko razpoloženje do tujcev je raslo pri Slovencih včasih iz manjvrednostnega kompleksa, mnogokrat iz strahu, zdaj poganja iz povampirjene potrošniške duše, ki "s pesmijo na ustih" razprodaja svoj narodni ponos.

Pred kratkim je bila v Portorožu "gala predstava" jugoslovanskih pevskih grl, nekakšen "Portorož fest", še bolj pred kratkim smo si v dveh nedeljskih večerih lahko ogledali to radost tudi na malih zaslonih. Tudi poslušali smo jo lahko.

Enkratni slovenski dogodek, nesporno! V Portorožu si je to predstavlo ogledalo nekaj tisoč dopustnikov, med njimi najbrž tudi kak Slovenec; televizijski prenos je bil namenjen nekaj stotisočem Slovencev, pa vendar: v dveh zaporednih nedeljskih večerih smo poslušali angleške, italijanske, nemške, srbohrvatske in ENO (prevod angleškega teksta) slovensko pesem!

Seveda: tujim gostom, ki so prišli k nam na počitnice, je treba ustreči: naj se počutijo kot doma (začenjamo domnevati, da je ta pregovor naše gore list!) Angleži, Nemci, Italijani, Hrvatje, Srbi, vsem skupaj in vsakemu posebej pa je treba skozi radosti pesmi prikriti, da bi utegnil v teh krajih, morda že celo kar ob morju živeti tudi slovenski človek, morda celo predvsem slovenski človek.

Potem pa je treba še prek televizije prepičati ves slovenski narod, da se našim ambasadorjem dobre volje najlepše, najbolj omamno zatresejo glasilke, če skozi njihova grla klockotajo angleški, italijanski, nemški itd. glasovi, samo ne slovenski.

Vem, ni pomoči: takšen je naš čas in takšen je naš svet: na podobnih festivalih v Avstriji, Nemčiji, Italiji, Ameriki in drugih turistično razvitih deželah (prav gotovo tudi v Španiji) kar pokajo lestenci in v dvanajstih od slovenske pesmi, ko jo pojo tamkajšnji pevci. Drugače prav gotovo ne more biti, saj vendar samo posnemamo veliki svet.

Sem morda suróv, če rečem, da je bila to parada neumnosti, politične zagovestnosti (prav glede na tujce), nesramnosti do lastne dežele in naroda!

Pa vendar: ta modna revija neumnosti ne bi bila vredna ne jeze ne jeznega zapisa, če ne bi bila simptom in celo ločen izraz neke splošne razprodaje narodnega ponosa. Tako splošne, da se je skoraj ne zavedamo več. Spominjam se kritike na račun kranjskega avtobusnega podjetja, ki se je odločil, da hoče biti Creina, pa ljubljanske sorodne duše, ki se je ob kranjskem zgledu zasramovalo svojega starega imena Ljubljana-transport: menda so se že skoraj ogreli za Viator, kajti važno je, da tujec ime razume.

In tako delujejo že celi štabi propagandistov, reklamnih agentov, psihologov tržišča, turizma in mednarodnih stikov, ki poskušajo najti za sleherni slovenski ime nekaj takšnega, kar tujcu lepo zveni, pa čeprav nič ne pomeni. Pijače na primer smo že vse potujčili, celo stari dolenski cviček je postal imenitni marvin in se tako skoraj pobratil s tržaškim zlatom in uro darwill.

Razprodaja narodnega ponosa cvete kot še nikoli.

Ciril Zlobec kaže na "povampirjene potrošniške duše", ki da razprodajajo narodni ponos "s pesmijo na ustih", da bi čim bolj zaslužile, da bi čim več nagrabile. Morda je res tako, toda temeljna so vprašanja: Od kod to? Zakaj to? Kdo je za to odgovoren?

V naši domovini Sloveniji vlada komunističen, totalitaren režim, ki hoče človeka voditi in usmerjati v celoti. Nikomur ne pusti vpliva na mladino, sam ima v svojih rokah vse šolstvo, vse časopise, radio in televizijo, vsa druga občila. Cerkvi se je s težavo in z dolgoletnim naporom posrečilo dobiti pravico za izdajanje verskega lista "Družina", dvakrat na mesec, verouk smejo poučevati otroke le v privatnih, cerkvenih prostorih, ne učilnicah javnih šol!

Človek je produkt razmer in okolice, trdijo. Ker komunistična oblast ustvarja razmere in okolico, je odgovorna tudi za produkte, ki jih razmere in okolica ustvarjajo. Če torej Ciril Zlobec kaže na te produkte, ki da so slabi in v sramoto slovenskemu narodnemu čutu, dejansko obsoja komunizem, njegovo vzgojo ter razmere, ki jih ustvarja.

Idealizem, narodni ponos, narodna zavest, požrtvovalnost so duhovne vrednote, ki v materialističnem duhu, ki ga oznanja komunizem, ne morejo prav uspevati. Le čemu se torej čudijo in celo kažejo svojo nejevoljo, da vsega tega v vladajočem razredu doma, ki prisega na komunizem, ni? Le kak bedak bo šel iskati na lesnike plemeniti sad!

BESEDA IZ NARODA

Iz življenja Slovencev v Milwaukeeju

MILWAUKEE, Wis. — Pomlad s prebujeno naravo je prinesla novega življenja med nas in v naša srca veselje. Mladina, ki je hitela mimo nas k zadnjim izpitom, končuje šole. Premnogemu mlademu človeku so brezskrbni dnevi potekali, stopil je na pot realnega življenja. Drugi mladi študentje so si poiskali za počitniške mesece delo. Hčejo zaslužiti denar za nadaljni študij v jeseni. Tudi za vsakdanje potrebe mladi človek potrebuje denar. Postaja samostojen. Ni mu prijetno več moledovati starše za vsak kvoder. Taka mladina je na pravi poti.

Iz našega ožjega kroga ljudi so končali šole sledeči študentje: Na Alvernia College je končala študije gđ. Milka Modic in dosegla B.D. V jeseni bo pričela učiti v šoli župnije sv. Jazneza. Maturirali so še: Biba Kralj in Fanni Limoni na Pius H. School, J. Smolič na St. Lawrence in Franci Coffelt na St. Francis Seminary H. School. Vsem maturantom čestitke in srečo v bodočnosti!

Iz ugledne družine Ivana in Marice Bambiš se je dne 27. maja poročila hčerka Marika. Z njenim sinom zdravnikom Lechowitza, ki tudi sam študira medicino. Marika je bila vedno pridna pri mladinskem odseku društva Triglav. Obema čestitamo in želimo vso srečo na novi poti v življenje!

RUDI KOTAR — 60-letnik! Kdo bi mu jih prisodil. Vedno je vesel, rad je v družbi in poje. Zato Rudija vsak pošten Slovenec pozna in ga ima rad. Pri cerkvenem zboru poje že nad 20 let. Prav tako je pel na vseh koncertih tega zbora, kakor tudi na vseh raznih drugih podobnih prireditvah. Poznan je kot dober solist-baritonist. Poleg tega je tudi zvest član društva Triglav in od vsega početka večkratni odbornik. Trenutno je pri društvu za "šefa" kuhinje, na kar se on zelo dobro razume. Za oddih — ob prostem času pa neznansko rad balina. Brez "trkljanja kugle" ne bi mogel nasrečno živeti. Kadar dobi sebi enakega igrarja, gre igrati včasih tudi do rane zore. Tak je Rudi. Družino ima preskrbljeno in živi s svojo prijazno ženko Rezko na svojem lepo urejenem domu. Mislim, da Ti na tem mestu lahko izrečem zahvalo za vse Tvoje požrtvovalno delo pri zboru in Triglavu. Bog Te živi!

MATERINSKI DAN je društvo Triglav slavilo 21. maja. Člani so se zbrali pred kapelo v parku, kjer so najprej počastili Božjo Mater s petimi litanijami. Za tem se je pričel spored, s katerim je društvo počastilo naše žive in mrtve matere. Navzoče je pozdravil predsednik J. Ornik, uvodno besedo pa je izrekel tajnik Rozina. Mary Coffelt je nato v imenu mladine pozdravila navzoče matere najprej v slovenskem, nato pa še v angleškem jeziku. Oboje zelo pristrčno. Za tem je na harmoniko zaigral Joško Ornik, Smoličeva Maryann pa je deklamirala — My Mother Dear. V naslednji točki je Franci Coffelt zaigral na harmoniko s takim občutkom, da je ploskanje komaj poglelo.

Njegova najmlajša sestra Katica je še deklamirala ono o Mamici, nakar je Franci zaigral še eno angleško melodijo, na koncu pa tisto lepo "Tam, kjer murke cveto..." Sledil je govor gđ. Maričke Kanunčeve. Vsebinska njenega govora je segla vsem v srce. Želeli bi govornico še večkrat poslušati. H koncu je še predsednik Ornik povedal nekaj misli iz življenja svoje last-

ne matere, ki je še na smrtni postelji svoje že odraslene otroke, zbrane okrog sebe, prosila in opominjala: Moliti ne pozabite! Za mater tega dneva je bila izbrana Justa Vesel, ki je prejela šopek nageljnove.

SPOMINSKI DAN, ki ga društvo praznuje vsako leto, je že tradicija. Ob 11. uri dopoldne je bila pri kapeli sv. maša, katero je daroval duhovni vodja društva Triglav p. Klavdij. Med sv. mašo se je v svojem govoru spominjal vseh onih, ki so položili svoja življenja za domovino, vero in svobodo. Glavna misel govornikova je bila ta, da bi se Bog usmilil tudi tistih, ki so bili krivi, tisti, ki nosijo krivdo za pobile in pomorjene. Ker je med sv. mašo začelo rahlo deževati, se je ostali del programa vršil v domu.

Predsednik Ornik je v par besedah pozdravil navzoče, za njim pa je spregovoril Franjo Mejač, ki se je v svojem govoru spominjal tistih tragičnih dni, ko so fante in moške Angleži vračali domov v roke komunistom, katerih usoda je znana vsemu svetu. Rozina je h koncu prebral še resnično zgodbo: "Kristusova zmaga sredi Moskve". Sledilo je kosilo. Popoldansko vreme je bilo bolj naklonjeno, posijalo je sonce, radi tega je postalo tudi razpoloženje ljudi v parku prijetnejše.

PARK TRIGLAV je ves v zelenju. To pomlad ni bilo lahko najti primeren dan — soboto za čiščenje parka, ker je vedno ali deževalo, ali pa je bilo zelo hladno. Vendar s pridnostjo članov in delavnega gospodarja parka Ivana Bambiča je delo dokončano. Vse je lepo pripravljeno, da se odpro vrata za naš prvi piknik, ki bo dne 18. junija, ter privabi naše prijazne goste v ta lepi zeleni gaj. Vsi naši stari obiskovalci in vsi tisti, ki niste bili še na našem Triglavu, ste za to priliko prav prijazno vabljeni. Postregli vam bomo z na raznju pečenimi piščanci in domačimi pečenicami. Kar kuhinje tiče, je bilo še vselej našim gostom ustrezno. Tudi za ta piknik bodo pekli in kuhali sami izkušeni ljudje, kakor so: Mernik, Limoni in šef Rudi Kotar. V kuhinji boste ponovno videli naše spretno in pridne žene, ki bodo stregle s pomočjo naših mladih deklet, ki vedno radi pomagajo. Kar se pijače tiče, je zadeva tudi tokrat v pravih rokah, da ne bo prav nobene žeje.

Naš stari prijatelj Sezon ima že pripravljene stare in nove melodije za štare in mlade noge. Poleg tega bo še marsikaj drugega na razpolago, kakor balinanje, odbojka, plavanje itd. Tam boste našli tudi svoje prijatelje, katerih morda že celo živimo niste videli. Dobro, vesele in prijateljske družbe vsak od nas potrebuje.

Preskrbljeno bo tudi za duhovno plat, ker bo pri kapeli ob 11. uri sv. maša, kar je za marsikatero zelo ugodno, da se lahko že v jutranjih urah odpravi od doma in mu ni treba skrbeti, kje bo pri sv. maši. Na svidenje torej v parku Triglav v nedeljo, 18. junija!

Častno je odslužil svoj vojaški rok mladi Karl Strmšek. Vrnil se je k svojim staršem Toniju in Dari, zdrav in za marsikatero skušnjo bogatejši. Vesel je, da je doma in med svojimi prijatelji. Kličemo mu: dobrodošel med nami!

Na obisk v domovino so šli: Dovnik z ženo, hčerko in sinom Rudijem; Rozina Marica s sinom Francijem in hčerko Metko; Mejačevi, Franjo, Minka in Anica; Mici Kunovar, Izabela

Kralj s hčerko Bibo odide sredi tega meseca, ter Smidovi. Vsem želimo prijetnega oddiha v domovini med svojimi dragimi in srečen povratek med nas!

F. R.

Vabilo v Lemont

EUCLID, O. — Saj je že bilo objavljeno, da se kot zadnja leta, tudi letos iz Clevelanda z busom romarji na ameriške Brezje v Lemont, Ill., odpeljemo k naši Mariji Pomagaj. Na mnoga vprašanja, če bomo tudi letos to ponovili, smo se odločili, da te tradicije ne prekinemo. Samoujno je, da kdor se je namenil pridružiti skupini romarjev, naj ne odlašaja s pripravljenjem! Vodstvo, ki ima preskrbo vožnje, mora — čimprej, tem boljše — vedeti, za koliko oseb naj preskrbi bus (enega ali več). Podjetje, ki z njim posluujemo, hoče vedeti precej časa vnaprej, da odloči prevoz.

Kakor so bila naša prejšnja romanja z busi uspešna, da se je slednji z zadovoljstvom izrazil — še bom s to skupino šel. Uspajmo, da tudi letos ne bo drugače. Letos hočemo s tem romanjem proslaviti 60-letnico ustanovitve slovenskega frančiškanskega komisariata v Ameriki, ki bo približno v teh dneh (12. julija 1912). Ustanovitelj p. Kazimir Zakrajšek OFM je za leto 1942 v reviji Ave Maria napisal v okt. (str. 19-21), nov. (str. 14-16), dec. (str. 21-26) pod poglavjem "Pri naši Mariji Pomagaj" marsikaj odkril, kako je do tega prišlo, kar je vredno, da tega ne pozabimo. Bo v tem romanju vključena spominska hvala ležnost Bogu in Mariji Pomagaj za to izvršitev. Bo tudi združena s tem ponovitve naše prošnje, da bi skoro doživeli dan, ko bo povzdignjen na svetelnik slavnobni škof Anton Martin Slomšek. Saj bo letos 24. sept. (umrl 1. 1862) 110 let, odkar je zatisnil oči v smrtno spanje. Tudi ne bomo prezrli enako našega škofa Friderika Ireneja Baraga, ki vzporedno s Slomškom čakamo njegovega poveljanja.

Če je Lemont nekaj košček slovenske domovine, da je srce slovenskega katoličanstva v Ameriki, vabimo, da se srečamo z znanci, ki ne živijo daleč od Lemonta. Pridite vi, ki ste od blizu, da nas razveselite, ki bomo prišli, da vas srečamo, od daleč...

Marsikateri — večinoma so že v večnosti — se bo spominjal tistega romanja, ko smo pred 25 leti iz Clevelanda prišli v treh napolnjenih busih pod pokroviteljstvom clevelandске Zveze društev Najsv. Imena in smo tam ostali tri dni — 4., 5. in 6. julija 1947. Vsi tisti, ki ste takrat bili z nami, pridružite se tudi letos, da obnovimo spomin na tiste dni.

Kot je že v dopisu "Tudi letos v Lemont" omenjena cena \$20 (vožnja in soba), se prosi vse, da istočasno s pripravitelj plačajo poverjenikom omenjeno vsoto.

Na svidenje!

M. T.

Rojstni dan duhovnega vodje

DETROIT, Mich. — V aprilu je bil rojstni dan preč. patra Leonarda Bogolina, župnika farsve Janeza Vianeyja.

Zato smo se 30. aprila zbrali Slovenci iz Detroita in okolice, kakor tudi par gostov iz Windsorja, Kanada, v cerkveni dvorani na 12. cesti in Geneva v Highland Parku. Seveda smo v svoji sredi imeli slavljenca preč. patra Leonarda in smo prav po domače obhajali njegov rojstni dan. Naše skrbne slovenske gospodinje so prinesle vse jestvine in smo si lahko izbirali po želji. Tudi vina ni manjkalo. Vlogo "skrbne Marte" je pre-

vzela Mrs. Alice Belanger in več njenih prijateljic ji je pridno pomagalo, da je vse v redu potekalo.

Po običajni "Happy Birthday" pesmi smo čuli tudi prelepo "Marija skoz" življenje" in še več narodnih. Za vse petje je bila zasluga Mr. Jeraja in njegove žene iz Windsorja. Mr. Jeraj je namreč priljubljen organist in voditelj petja pri vseh slovenskih cerkvenih prireditvah v Windsorju in Kanadi in tudi na ameriški strani.

Med nami je bila tudi Mrs. Marie Vihtelič iz Dearborna. Ona je mati novega slovenskega generala narodne garde Stanley Vihteliča. Gen. Stanley Vihtelič je zmožen pilotirati vsa najnovejša letala ameriškega letalstva. Naše ponovne čestitke materi in sinu generalu!

A za rojstni dan želimo našemu dobremu patru in duhovnemu volji, da bi dočakal še mnogo let v zdravju in sreči. Bog mu naj obilo poplača za vsa njegova dobra dela!

M. J.

Uspel koncert "Zvona"

FAIRFIELD, Conn. — Občinstvo, ki je že pred napovedanim časom docela napolnilo dvorano, je sprejelo pevce z živahnim in krepkim aplavzom.

Navzoči so bili trije slovenski duhovniki, č. g. Rogan, župnik slovenske farsve sv. Cirila na Osmi cesti v New Yorku, č. g. Sterle ter župnik iz Bleda, č. g. Nace Škoda, kateri je imel kratak gorov ter nam zagotovil, da ponese naše pozdrave in slike v staro domovino na Bled.

Škoda, da č. g. Blatnik ni mogel priti, ker je moral v Washington. Isto tako se prevzvišeni škof srbske katedrale sv. Save ni mogel udeležiti koncerta, ker je v Elisabethu tamošnja srbska fara imela svoje farno pročenje.

Ob srbske pravoslavne občine sta nastopila g. dr. Ranko Brašić in G. Vojislav Slivar, z velikim navdušenjem sta nas pozdravila ter nas obenem povabila v poletnih mesecih na koncert v Long Island kakor tudi na Vidovdansko proslavo v New Yorku.

Tudi predstavnik Češkoslovaškega radija v New Yorku g. Jan Petlička je bil zelo navdušen nad slovenskim petjem in nas je povabil, da enkrat zapojemo tudi pri njih.

Kar se tiče koncerta samega, je bil nepričakovano lep, bogat po sporedu, podan z ljubeznijo in skrbnostjo, pa tudi znanjem. Zato ni čuda, da so poslušalci, kateri so docela napolnili dvorano, resnično doživljali program in ga zato ves čas spremljali s tako močnim aplavzom, kot še nikoli. Gotovo je, da sta navdušenje in prisotnost navzočih pripomogli k še lepšemu uspehu, kaj je lepšega kot to, kadar nastopajoči čutijo, da so dosegli, kar so si želeli — zadovoljiti poslušalce. Saj so bile njihove pesmi jasne in polne melodije in izraza ljubezni do slovenskega, srbskega in hrvatskega naroda.

Najbolj so seveda užgale ko-roške narodne pesmi. Mogoče je bil zaključek s spremljavo harmonike, ki jo je jako dobro in spretno zasakal harmonikar. Vsem pevcem in igralcu harmonike iskrene čestitke.

Da je do tega koncerta prišlo, se moramo posebej zahvaliti našemu dobremu prijatelju in znancu, tukaj rojenemu Slovencecu g. Tonetu Osovniku, ki je res požrtvovalno delal, da je bil uspeh res večji, kakor smo pričakovali.

Marsikdo od poslušalcev me je vprašal, kolikokrat na teden imamo vaje? Res je zelo težko dati odgovor na tako vprašanje, ker nikdo ne verjame, da vkljub velikim oviram in težkočam, ka-

tere imamo zaradi prostora, ker nimamo dvorane ali skupnega prostora za vaje ter moramo ves program pripraviti v vajami v privatnih hišah, vadimo samo enkrat na teden. Kdo bi mislil, da to ni mogoče, ampak na tem božjem svetu je vse mogoče, tudi polet na Luno, če človek dela z ljubeznijo do Boga in svojega naroda.

Članom slovenske glasbene skupine ter našim prijateljem, bratom in sestram vseh slovenskih narodnosti iskrena hvala za moralno in materialno podporo. Cisti dobiček gre v društveno blagajno za nabavo raznih stvari, katere društvo nujno potrebuje.

V upanju, da bo udeležba v bodoče še večja, vse skupaj iz srca pozdravljam z bratskim pozdravom

Bog živi!
Stanislaus Ig. Mally.

Slovenski študentje bodo prišli pet in plesat v ZDA

LJUBLJANA, Slov. — V okviru kulturnega sodelovanja med Jugoslavijo in ZDA, sta umetniški skupini ljubljanske Univerze Akademski pevski zbor "Tone Tomšič" in Akademski folklorna skupina "France Marolt" sklenili s managersko firmo Sherman Pitluck inc., 250 West 67th Street, New York, N.Y. 10019, (212) 247-0660 cable: Pitarts, New York — v ZDA — pogodbo o dvomesečni turneji v ZDA.

Za tako impozantno srečanje s slovenskimi reproduktivnimi umetniki pa s slovensko pesmijo, plesom slovenskih pokrajin in slednjič tudi s folklorno zapuščino drugih narodov v Jugoslaviji, se našim rojakom v ZDA doslej še ni niti od daleč nudila priložnost. Lahko si mislite, s kolikšno zavzetostjo se študentje iz vaše prve domovine pripravljajo na to pot, kako odgovorno se jim zdi poslanstvo pred ameriškim občinstvom in še posebej, kako si želijo, da bi svojim rojakom v Ameriki z izbranim programom prinesli lep dar iz domovine, pa da bi jim zaradi splošnega uspeha na turneji bili v ponos.

Franc Zugel

"Encim anti S" zoper shizofrenijo?

Ameriški raziskovalci so v laboratoriju pridobili nov kemični encim, ki ga bodo zdravniki morda nekoč uporabljali pri zdravljenju shizofrenije.

"Business Week" piše, da ta snov, imenovana "encim anti S", spreminja molekularno obliko globulina alfa-2, to je krvne sestavine, ki je normalno podobna nitki, pri shizofrenikih pa je spiralne oblike. Nekateri biologi pravijo, da je ta spremenjena oblika globulina alfa-2 morda vzrok shizofrenije.

Znanstveniki vedo, da je od tega globulina odvisna koncentracija neke kemične snovi, ki vpliva na drugo snov, odgovorno za prenos živčnih dražljajev.

Po njihovi domnevi so molekule gama globulina odgovorne za hiperprodukcijo triptofana. Posledica tega je, da je živčni sistem preobremenjen s prenosi; zaradi tega shizofreniki trpijo zaradi halucinacij.

Dr. Bergen, fiziolog v Worcesteru, pripravlja za bližnjo prihodnost obsežen poskus, pri katerem bo poskušal pri opicah z injekcijami deformiranih molekul globulina alfa-2, ki jih bo dajal v možgane, povzročiti znajmenjša shizofrenije. Pravi, da bodo te injekcije povzročile pri opicah možganske impulze, podobne tistim pri shizofrenikih.

Bergen kakor mnogi drugi znanstveniki poudarjajo, da bodo potrebne še dolge raziskave in da bo minila vrsta let, preden bodo lahko prešli od poskusov z opicami k zdravljenju ljudi.

F. S. FINZGAR:

STRICI

"Postavi najprej dva štefana na mizo, da bo vredno točiti." Gruntarji so se stisnili in posadili Podlogarja medse.

"Zahvaljen, Šimen, ki ženiš sina z Lucijo. Pred Bogom in ljudstvom boš povišan!" Krojač je rinil preden frakelj in mu napival. Podlogar je srknil kajljo pa slišal bogatega sosed, ki je namignil: "Kaj hoče, če pa sramota pred pragom." Šimen je izza frakeljna šinil s pogledom v sosed. Nato je porinil steklenico krojaču in ukazal:

"Sosed, naj te ne skrbi ne naša sramota in ne naša čast. Tolikanj prostora je že še na Podlogu, da bo stala postelja za Lucijo in bo tekla zibka za njene in naše otroke."

Sosed je gledal v mizo, dekleta pri peči so zardevale, izmed splošnega molka se je pa dvignil Vorena, pismouk. Stopil je do Šimna in poiskal njegovo roko. "Šimen, mož svetopisemski si. Bog je v tebi!"

In solza se mu je utrnila na razkuštrano brado.

"Na svatbo pridi, Vorena. Sedaj pa pij in molči."

"Bom," je pritrdil pušavnik s srenjskega sveta.

Štebuc je točil in tovoril nove štefane na mizo. Med gosti ni bilo več žal besede. Poslušati so Podlogarja, kot se poslušal kralj, ko jim je razodeval, da je najel godce 'progarje', dve kuharici in da nihče iz soseske ne sme manjkati pri svatovski čini.

Ko so se razhajali, so ščipali od vseh plati krojača: "Meni narediš! — Moram imeti! — Najbolj ugnano obleko imam jaz!"

Krojač si je najel kar dva pomočnika in šival noč in dan in pel in razlagal:

"Tako je! Svet se mora zdraviti!"

V

Na Podlogu je nastala zadrega, hujša kot ob košnji. Prišli so zidarji belit, najete dninarice so ribale tla in posodo, čevljar je klepal po kopitih, vozili so iz mlina in v mlin, vsak dan je kdo hitel v trg in vsak je prinesel k domu breme blaga in jestvin in posode. Drug drugemu so podajali duri, da uboga Maruša, vsa zbegana, res ni več vedela, kje se je drži glava.

Sredi vsega direndaja pa je stal on: oče Šimen; vzravnal se je, kakor bi mu bilo zdrsnilo dvajset let s pleč; vse je videl, za vse vedel, vsem veleval.

Fantje sinovi so dobro poznali očeta. Po cele mesece se je včasih potajil in jim prepuščal gospodarstvo. Če je pristopil Gašper in želel: "Oče, kako bi naredili?", je odgovoril: "Tako, da bo prav." Vselej pa, kadar je šlo pri hiši zares, ob košnji, ob žetvi in mlačvi, ob živinski bolezni, tedaj je poprijel sam in tedaj pri hiši ni nihče ne pomislil ne žugnil. Ena sama misel je prevzela vse, in ta je bila očetova.

In tako v živo kot sedaj jih še ni nikdar prevzela. Mihor in Boltežar sta bila uri, ki ju je gnala očetova misel. Opolnoči sta hodila spat in celo, ko sta bila sama med seboj, so molčali pogovori. Obrnila sta se vsak v svojo steno. Potrkalo in zbadlo je za hip v srcu, toda zinil ni nobeden. —

Božnar pa je brez hrupa pripravljal Luciji balo vsem zemljakom na kljub.

Ko so na večer pred zadnjimi oklici zapele trobente progarjev in se zazibali vozovi po klanecu izpred Božnarja proti Podlogu, je drla vsa soseska skupaj. Cele procesije žensk in otrok so obstopile vozove. Lucija je delila iz rešeta, sicer zoper šego kajžarjev, težke kose pogače vsem, kdor je le stegnil roko. In ko so pripeljali balo na Podlog, je oče

Šimen svojeručno postavil dva škafa vina pred hišo: dva korca je spustil vanju, da je zajel, kdor in kolikor je hotel.

S to uro se je že začelo gostovanje na Podlogu. Vozači so večerjali, vino, ki ga ni bilo sicer nikoli na mizi, je teklo, kot bi ga natakali izpod curka pri koritu. Kdor koli je majčkeno poprijel in nesel z voza v hišo, že je zagriznil v pogačo. Lucija pa je med otročad delila in delila... Tak je bil ukaz očeta Šimna, ki je hodil med vrvežem ves slovesen in svatovski. Progarji so se utaborili pred podom in jih narejali, da se je razlegalo do fare.

Zenin Gašper je bil razburjen, da se mu je stari skrivaj muzal in nič rekel. Ko bi bil pri košnji tak, dvignil bi oče vile nadenj. Vse mu je letelo iz rok, tekal je sem in tja, nič več ni vedel, kam bi se dejal. Zato pa je bil Mihor kakor očetova roka. Čuden mir mu je gledal z obraza in v tem miru so se ustnice neprestano rahlo krivile v smeh, ki se mu je natanko poznalo, da ni vesele, da je skrita poroga. Kljub temu je z oči bral očetovo voljo; vselej, še preden je oče ukazal, je že držal za delo. Oče — in samo on — je bral v tem smehu Mihorjevem in videl sinu v dušo. Toda izdal ga ni. Niti enkrat ni trenil z očmi, da bi ciknil na sina. Boltežar pa se ni zavedal, kaj je z njim. Vino ga je razgelo, pred godci je hodil in poskakoval s štefanom na glavi. "Na zdravje Lucije!" je vabil in točil.

Da ni Šimen oznanil vozačem in godcem nedelje, zapili bi bili in zarajali nedeljsko mašo.

Nedelja na Podlogu je bila nemirno tiha. Kuharica in najete strežajke so sicer delale na vse pretege, toda na domače je leglo nekaj slovesnega in skrivnostnega. Sam oče je bil molčec in se je, prej tako vzravnal, upognil. Govoril ni nihče. Edino Štefa je vesela stikala po kuhinji, hodila v čumnato ogledovat gore pogač, potic in cvrtja pa spet v zgornjo hišo pretipavati in ogledovat novo oblekico, ki ji je bila umerjena kot najmlajši družici za svatbo. Gašper je bil nepokojen. Kajkrat si je primeiril suknjič, pokrtil klobuk, potipal rdečo žido za trakom, spet vse spravil in nato drgnil z nakredano krpo težko srebrno verigo. Ure so se mu vlekile v večnost. Brez spanja je pričakal jutra, ob katerem je spet vse oživilo. Progarji so zagodli, svatje so se vriskaje zbirali, ura odhoda k poroki je napočila.

Tedaj, preden je sedel sin na voz, da se odpelje po nevesto, sta se sešla oče in Gašper v zgornji hiši. Nemo sta si gledala v oči, dokler ni sin padel na kolena in zabil:

"Oče, odpustite mi, če sem vas kdaj razžalil. Blagoslovite me."

Šimen ga je prekrizal prvič: "Bog naj te blagoslovi, ki te bo, če Ga ne boš zapustil." In prekrizal ga je drugič: "In blagoslovim te jaz, tvoje oče, da ne pozabiš četrte žive dni." In prekrizal ga je tretjič: "In še matere blagoslov iz nebes nadte, da bi bila Lucija kakor moja rajnica."

Sin je vstal. Oba sta molčala, si stiskala roke, grenko jima je postalo v grlu, dokler se niso orosile oči in sta se ločila.

(Dalje prihodnjic)

Število Indijancev raste

SANTA FE, N.M. — Leta 1867 je bilo Navaja Indijancev samo še okoli 7.000 oseb, sedaj je njihovo število doseglo že okoli 70.000. Ni torej nevarnosti, da bi izumrli, kot je nekaj časa izgledalo.

Spomini na
p. Bernarda Ambrožiča
ob 80-letnici

EUCLID, O. — V Ameriški Domovini, št. 86, 1. maja t.l., je natisnjen članek: "P. Bernard Ambrožič — 80-letnik". V glavnih potezah je omenjeno njegovo plodovito delo. Zasluži, da se tega plodonosnega kulturnega delavca, ki je slovenski Ameriki dal tolik doprinos, spomnimo obširnejše, da ne zatone v pozabljenost.

Ambrožičevo literarno delo

I.

Z njegovim duhovitim pisanjem sem se seznanil, ko je objavil razmotrivanje "O ljudeh na zvezdah" v Ave Maria, letnik XV., 1924, na straneh 26, 27, 28, 40, 41, 59, 78, 79. Na mene je ta spis naredil vtis, da sem ga še in še prebral! Po prihodu v Ameriko 1925, je od takrat bil eden izmed najbolj plodovitih sotrudnikov pri reviji in koledarjih Ave Maria, ki je večkrat omenjenih bil tudi urednik. Če med neštetimi spisi, ki nosijo pečat njegovega talenta, omenjam večja dela, je v letnikih Ave Maria 1927, 1928, dal odmev: "Pomenki o veri in neveri". Kot je on znal, za zavračal z logiko ugovore proti veri. Spominjam se, s kakšnimi užitki smo brali to razmotrivanje, ki je marsikomu pomagalo, da ga niso "napredni" prevzgojili za nasprotnika krščanskega pojmovanja o življenju.

Za leto 1929, 1930 pa je za Ave Maria napisal tako privlačno povest "Pozabljen Amulet", ki so čitatelji težko pričakovali kdaj dobe revijo v roke, da bodo mesec za mesecem s povestjo nova doživljaja brali. — Za leto

1930, 1931 pa se je poglobil v razmere Indijancev ob Baragovem času in je napisal izvirno povest "Ninetonka". Tudi v tem delu je bil privlačen, da so naročniki Ave Maria imeli ob čitanju vpogled Baragovega dela med temi rodovi.

V še daljši zgodovinski povesti "Tonč s Sloma" nam je slikal razmere in čas, v katerih je živel naš največji Slovenec, škof Anton Martin Slomšek. Njegovo delo je podal tako izvirno, da je celovška Družba sv. Mohorja delo ponatisnila in ga pred nekaj leti dala svojim naročnikom kot knjižni dar. V Ave Maria je povest izhajala v letnikih 1943, 1944 in 1945. Pripomnim, da je iz letnikov Ave Maria omenjena književna ustanova natisnila več njegovih črtic pod naslovom "Domislice" in podala v knjižni članom novo knjigo, ki so jo vsi z zanimanjem sprejeli.

Za letnike Ave Maria 1947, 1948, 1949, 1950 pa je marljivi Bernard prevedel James K. Jamison-ov "By Cross and Anchor", v slovensko besedo "S križem in sidrom". V tem znamenitem delu je pokazal pisatelj, ki ni katoličan, napor, delo in trpljenje našega Baraga. Tako vsi, ki niso zmožni čitati v angleščini, so v tem prevodu brali, kako drugi, ki niso našega rodu, ne vere, priznavajo herojsko delo.

Tudi, ko je odšel med slovenske rojake v Avstralijo, je od tam za Ave Maria napisal "Divji lovec", ki smo ga brali v letnikih 1958-1959. Nič manj zanimiva povest "Stara krošnja Urhova", ki jo je ista revija pri-

občevala l. 1960 in 1961. Tudi ta je bila zaželjena, da smo težko pričakovali nadaljevanja. Obe povesti bi zaslužili, da bi bili v knjigi natisnjeni.

Preobsežno bi bilo, če bi se samo zaglavja našela, katera je napisal ta nadarjeni pisatelj in so podana v mesečniku in koledarju Ave Maria, v Amerikanskem Slovcu, Ameriški Domovini, v Zbornikih Svobodne Slovenije (Argentina) itd. Celov v "Cankarjev Glasnik", ki so ga pri Enakopravnosti v Clevelandu nekaj let tiskali in je že zdavnaj kot mesečna revija prenehal izhajati, je bil leposlovna, v naprednem duhu pisana publikacija — je p. Bernard Ambrožič (v času, ko je bil Hitler vdrl v Jugoslavijo) nekaj napisal. Znano je, da je na čitatelje tisti spis napravil tak vtis, ki je bil ocenjen kot najboljši in bi dobil nagrado, če bi se pisec pod "psevdonimom" ne skrival; ni hotel, da bi ne bilo "pohujšanja", ne na levi ne na desni, da je avtor spisa p. Bernard Ambrožič, O.F.M., ki kot takemu "svobodomiselnim" ne dajo priznanja, ne kredita. Saj je bilo splošno prepričanje pri "naprednih", da vse, kar pride na svetlo od nasprotnega tabora, je vse ničevno in nazadnjaško...

Med mnogimi povestmi in črticami bo Ambrožičeva povest, ki jo je Ave Maria koledar iz l. 1944, str. 33 do 58 — odsev trpljenja v času druge svetovne vojne —, ki ji je dal zaglavje "Ob odločilni uri". Če še omenjam, da 30 let, predno je človeška noga stopila na Luno, je — Ave Maria, nov. 1941 — napisal duhovito satiro "Doživljaj na luni".

Ko se je izselil v Avstralijo, tamkajšnjim rojakom razpisava s polnim prgiščem v "Mislih", ki jih urejuje, slovensko besedo, da jih povezuje kot Slovence, da ne pozabijo na slovensko domovino. Utrjuje jim, s tiskano besedo krščansko vero z isto prepričevalnostjo, kot je to storil tu, ko je bival v ZDA.

Koliko obsežnih knjig bi se natiskalo, če bi v celoti bilo izdano, kar je p. Bernard Ambrožič v Ameriki Slovcem napisal. Gotov sem, da ob 80-letnici življenja že s tega vidika, če drugega s svojem življenju ne bi bil storil — je bil veliki delavni dan.

Zdi se mi, da je Bog Ambrožičevi družini v Dobravi pri Ljubljani dal posebne pisateljske talente. Če se tu mimogrede spomnim na Bernardovega brata Lojzeta, ki je v Ameriški Domovini nam teden za tednom, dokler ni pred par leti v Kanadi umrl, polnil kolone v torkovih izdajah, ki so bile tako zanimivo spisane, da še po letih pogrešajo čitatelji AD njegove spise. Smatram, da bi bil velik doprinos slovenski zgodovini, kar je omenjeni popisal in doživel, če bi kdaj bilo podano v celoto. Nedvomno bi vsak še enkrat z užitkom prebral, kar je on sam napisal.

Tako imajo tudi prispevki, ki jih je "Božja Beseda" natisnila od njegovega sina enakega imena Lojzeta (Jr.), ki je profesor bibličnih ved v Toronto, Kanada, veliko literarno vsebino. Le da bi nam učeni profesor še kaj v teh razdvojenih časih napisal.

(Pride še)

M. T.

Duhovnike so križali

Mnogo se je že pisalo o grozotah komunistične revolucije v Sloveniji med zadnjo vojsko. Posamezni slučajji so bili tako strašni, da so jih mnogi smatrali za navadno protikomunistično propagando.

Po 30 letih še ni miru in enaka komunistična revolucija divja sedaj z vsemi grozotami čisto na drugem koncu sveta — v Vietnamu. Ameriško časopisje nič kaj rado ne piše o grozotah in trpljenju tamkajšnjega prebivalstva in vseh ljudi, ki jih zajame revolucija. Včasih pa le na zadnjih straneh mimogrede kaj napišejo.

Kred kratkim so poročali iz Pleiku-a, Južni Vietnam, da sta dva francoska duhovnika ostala pri svojih vernikih, ko so dotični kraj zasedle komunistične čete Severnega Vietnama. Amerikanski svetovalec Jean Paul Vann je časnikarjem sporočil, da so komunisti potem oba duhovnika križali v kraju Kon Horing. Komunisti so tudi mučili in pobili vse Vietnamce, ki so prišli v kakršen koli stik z Amerikanci. Prijeli so tudi vse vojaško sposobne moške, jih zvezali in neznano kam odpeljali.

DOLGO JE ZEHAL

Jonathan Bouthwood, 21 let stari voznik tovornjaka, je med vožnjo postal zaspan in pri tem se seveda zgodi, da človek začne zehati. Tudi Jonathan je pošteno prišlo zehanje, ko pa je enkrat mislil, da se bo pošteno odzehlal, mu je v čeljustih nekaj klenknilo in šment — usta niso več šla skupaj. Čeljusti so mu že čisto otrpnile od dolgega zivanja, ko je končno le naletel na nekega policaja in ga prosil za pomoč. Na listek je napisal: Prosim, spravite me v najbližnjo bolnico, ne morem zapreti ust!

Policaj se pa je začel smejati. Obupan šofer je moral voziti še 27 milj, predno je prišel do prve bolnice. Ko ga je tam zdravnik stresel za čeljust, jo zopet nekaj klenknilo in usta so šla skupaj. Jonathan Boutwood pa je neprosto voljno zehal 4 ure in 37 milj.

NI ZDRAVILA PROTI PREHLADU

Washington, D.C. — Državni Institut za zdravstvo je opustil poskuse za neko kombinirano cepivo proti prehladu in je rajši osredotočil delo na poskuse z raznimi preventivnimi sredstvi.

Nekateri specialisti za dihalne organe so že od leta 1950 upali, da bodo odkrili cepivo proti mnogim različnim virusom, ki povzročajo prehlad. Včasih so že mislili, da so končno odkrili uspešno zdravilo proti prehladu, pa so se pojavile nove vrste virusa, ki se jih zdravilo ni prijel. Res je zanimivo, da še niso odkrili učinkovitega zdravila proti najbolj navadni bolezni — prehladu.

Oto Habsburg se vrne v Avstrijo

DUNAJ, Avstr. — Nadvojvoda Oto Habsburški, najstarejši sin zadnjega avstrijskega cesarja Karla, se je odpovedal vsem pravicam do avstrijskega prestola, obljubil vernost avstrijski republiki in se končno pomiril tudi z avstrijsko socialistično vlado, ki mu je priznala pravico vrnitve v domovino.

Kdaj se bo Oto, ki je star 59 let in živi v neki vili ob Starhemberškem jezeru na Bavar-

skem, res vrnil, ni znano.

Ko se je nadvojvoda Oto pobotal z avstrijsko republiko in z njeno vlado, se njegova mati, 80 let stara cesarica Zita, žena pokojnega Karla, ki živi v Švici, ne mara odreči svojim pravicam in odklanja Otovo pomiritev.

Povejte oglaševalcem, da ste videli njihov oglas v Ameriški Domovini!

Help Wanted Male & Female

Custodian - Couple
New building, Garden Apartments in Willoughby. Must be experienced in maintaining and cleaning. Suite with all utilities plus salary. Call 951-6020 between 9 a.m. and 12 a.m.

(114)

Help Wanted — Female

General Housework
5 days per week, congenial couple, steady work. Excellent salary. On bus line. 249-5474

(112)

BAKERY CLERK
Experienced, references, for Fridays and Saturdays, good salary, vacation. Age 20 to 45, or student, on West Side. Call at residence 371-0119 or MA 1-0991

(113)

MALI OGLASI

Pleskam
Zunaj ali znotraj po vaši volji. Ugodna cena. Kličite 391-1596

(114)

Lastniki prodajajo
3 enodružinske hiše na E. 185 St. s skupnim pročeljem 200 čevljev, v sredi slov. naselbine, določeno za trgovinstvo. Kličite od 4-8. ure zvečer 486-6540.

(117)

Stanovanje oddajo
Stirisobno stanovanje oddajo na 19705 Shawnee Avenue zgoraj. Kličite po 4. uri popoldne RE 1-7673

(114)

V najem
Oddajo se 3 neopremljene sobe in kopalnica, samo odraslim, na E. 71 St. blizu St. Clair Ave. Kličite 361-0989, po 5. uri. (1,2,5,7,9 jun)

Gostilna naprodaj
D-3 A in D-6 licenci, v slovenski in hrvaški okolici s stavbo za eno družino. Dober promet. Za pojasnila kličite 431-2513. (June 5,7,9)

Lastnik prodaja v Euclidu
Novejši 5-sobni bungalov z aluminijasto oblogo, klet, 1 in pol garaže, blizu Sv. Kristine. Kličite 731-3684 (June 5,7,9)

Naprodaj
E. 156 St., blizu bulevarda, 10 stanovanj in 2 trgovini. Klet, parkanje. Letni dohodek \$11,000 Kličite za sestanek

STREKAL REALTY
405 E. 200 St. 481-1100 (114)

1012 E. 66 Place
Naprodaj je 6-sobna hiša za \$8500. Nič agentov. — (114)

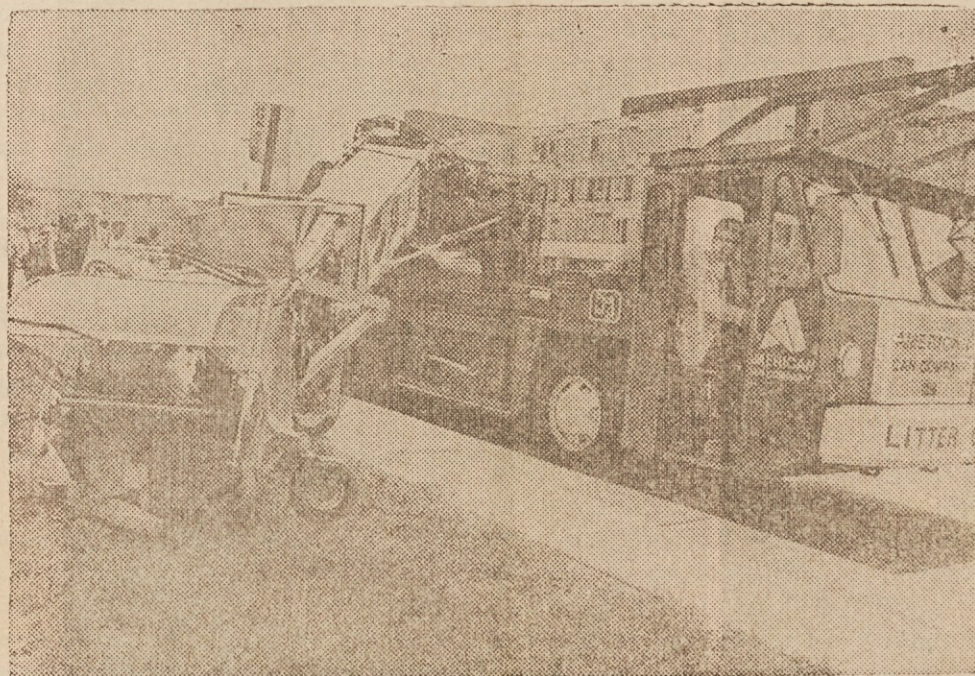
Hiša naprodaj
2-družinska, 5 sob spodaj, 4 zgoraj, v bližini Sv. Vida. Uradno ocenjena na \$15.000, naprodaj za \$14.000. Kličite 944-0644 ob večerih. (113)

V najem
5-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj, se odda na 1171 E. 58 St., telefon 432-0570. — (114)

Hiša naprodaj
Velika enodružinska hiša, 4 spalnice, 2 kopalnici, 2 sprejemni sobi, 15x15 kuhinja, avtomatični dishwasher, blizu cerkve Marije Vnebovzete in St. Jerome. Kličite 481-9422. (116)

UBOGA BEGUNCA! — Mati in dete, oba begunca po nedavni invaziji Severnega Vietnama, potrpežljivo čakata za pomoč v neki bolnici v mestu Hue.

POBIRALEC ODPADKOV — Jerry Fleming iz Oroville, Wash., je izdelal stroj za pobiranje odpadkov, ki se je izkazal kot precej praktičen. S posebno "roko" seže lahko do 4 čevlje pod cesto in enako nad njo. Na sliki vidimo izumitelja pri razkažovanju stroja in njegovih sposobnosti v St. Louisu, Mo.

IVAN PREGELJ:

Magister Anton

ZGODOVINSKI ROMAN

"Družinski lik treh bratov v Gospodu," je menil magister spoštljivo in vljudno.

"Salva gardija treh žerjavov," je povedal vikar manj jasno.

"Pa se čudiš!" je nadaljeval; "saj se lahko. Ne boš umel, dokler ti ne povem. Treh žerjavov grb, sem dejal kakor je res, treh čuječih na Krasu; moj, Lukov v Tomaju in Jožetov v Stanjelu. Pa poslušaj, zakaj."

Prestal je za trenutek, nato je spregovoril:

"Če kaj veš, kako je s krivo vero po svetu in da je pognala kakor ljujka bohotno! Pa kdo je kriv? Učeni Erazem Rotterdamski je bil eden. Jajec je nasadil, da jih je vitemberška kolkja Lutherus valil. Drugi je tržaški Erazem, naš Peter Bonomo, ki je prav teh jajec Ribničanu Truberju podložil. Bog jim sodi, Eraznu in Martinu, Petru in Primožu. Kriv je pa še tretji in to so naši duhovni pastirji sami, ki spijo, ko hodi hudobec in seje plevela v setve, dasi je zapisano: Vigilate — čujte! Pa smo, hvala Bogu, vsaj trije na Krasu nevarnost pravi čas spoznali pa čujemo zdaj, kolikor moremo vsak za svojo faro, pa četudi vsak po svoje, jaz, da molim, molčim in dajem leg zglede, Luka v Tomaju, da krivoverske blazneže poja, in Joža, da šolo ima pa uči. Vigilo — čujem, je naš bojni klic."

"Čujem," je ponovil verno magister. Vikar je vprašal:

"Slišal sem, da si bukovski. Kako pa, da po naše vlečeš besedo? Ali si tu kje blizu doma? Od Kazelj?"

"Od Kazelj nisem," je odvrnil magister, "tam blizu pa. Od Mahničev."

"Od Mahničev, pa bukovski? Kdaj smo kaj tašega čuli," se je začudil trpko vikar. Gost je odgovoril s togim nasmehom:

"Kaj ne! Kako more kaj dobrega priti iz kraškega Nazareta."

Pa kakor da mu je žal rahle dovtipnosti, je dodal skromno in pohlevno:

"Saj sem že hotel povedati, kdo sem, pa niste marali slišati, gospod vikar. Bom pa zdaj povedal."

Ko je tako rekel, se je dvignil in spregovoril:

"Anton sem, Antonov iz Mahničev, magister artium — modroslovnih ved učenik, in Vam voščim za god in se zahvalim za gostoljubni sprejem."

Vikar je vedro osupnil:

"Magister? Lej, lej! Pa sem se napihoval in se ničemurno hvalil, da sem bedeci žerjav. Lepo bedim in stražim. Kaj? Psa ne bi ločil od volka, komaj repo od korenja. Sem le rado-veden, kako bi se godilo mojima drugovima, Luki pa Joži. Ali bi te neki ugenila po vrednosti, ali pa te psovala, da si Kajfež, kakor sem te jaz sodil, zameri ali pa ne, za Kajfeža, ki si dolg in neroden."

"Nisem zameril," se je nasmešnil magister bolno po svoje, "saj me je gospod Jože že pred dvajsetimi leti tako krstil, ko me je bilo le pol toliko, kar me je zdaj."

"Kaj? In da si mu tudi zares sveče prižgal?" je vprašal duhovni.

"Sedem let," je odgovoril skoraj samoljubno zadovoljno magister.

"Pa k maši služil, kakor to jutro danes meni, da me je kar v drobovju bolelo, ko sem te gledal, kako si golazni iz nedrij pobiral?" je hahljala živo beseda duhovnemu gospodu.

"Mislim, da sem čeden," je odgovoril magister, ki ni umel, kaj hoče povedati duhovni.

"Seveda si čeden," je potrdil vikar; "ne umej me narobe! Le-to sem hotel povedati, da se tako trkaš na prsi, kakor bi uši izpod srajce bezal."

Tako je dejal, oponesel igrivo magistrovo kretnjo, a se pri prici zresnil in strmel:

"O gospodu Joži v Stanjelu, saj si dejal takisto? Da si mu za kajfeštvo služil in te je takisto krstil?" je vpraševal.

"Bog mu povrni," je pritrdil magister, "sedem let me je redil za poredno in malovredno službo."

"Si že tisti," se je tedaj sprostil vedro v vikarju. "Nisem te videl ne poznal doslej, a praviti sem sem čul o tebi. Pa ti modro svetujem. Ne hodi Joži pred oči. Ni te pozabil, kako si mu skrivaj ušel. Hudo bi te utegnil zlasati in opsovati. Ognj se Stanjela."

"Naj bo, kar bo," je odgovoril magister, "pa kaj hočem, če je tako, da sem prav v Stanjel namenjen."

Vikar je bil vedno bolj veder.

"Ušel si Joži," je govoril, "in čul si, da to vem. Pa reci, dej, da bom videl, da se Jože ne laže, ki rad več pove, kakor pa je res, reci, ali si se res vrnil že prvo noč, ko si jo bil popihal?"

"Vrnil sem se," je potrdil magister.

"Zaradi zvončka, ki si ga bil spred oltarja v žepu s seboj vzel? Da si ga res nosil nazaj?"

"Sest ur hoda. Kaj pa sem hotel? Mar naj bi bil cerkev okral?"

"Bog!" je tedaj napil vikar

togemu gostu. Nato je spregovoril:

"Castim prijatelja Jožeta. To pot o tebi in zvoncu torej ni govoril in basnal oblevno, kakor se je, sam Bog vedi, iz katerih favel in čenč učil. A kakor sem rekel, pozabil ni in še je nejevoljen nate. Anti že veš, čemu si moral iti brez slovesa, kakor je tudi le tebi znano, čemu se vračaš, kakor deš, šele po petnajstih letih. Jože pa je Jože ostal. Za izgubljenega sina te oznanja, kjer le more, in ljudi najde, da ga poslušajo. Kakor svetopisemski oče, le nič se ne boj, ne bo ti prihitel iz hiše naproti; tudi nobenega kozliča ne bo dal zaklati, nobene vesele gostije sklical, ko te zagleda."

"Moram pač po poslu k nje-mu," je odgovoril magister. "Morda me bo le vesel, ker prihajam od visokega gospoda, ki ga dobri gospod vikar Jože zelo časti."

"Kdo pa te je neki poslal?" se je zresnil vikar Matej.

"Prevzvišeni ljubljanski škof."

"Naš škof Vrban, naš Kalec?" je vzkliknil živo vikar. "Vrban? Ki so mu zdeli ime, da je kladivo in da bije in kuje po krivovercih in razločenistvu? Bog mu povrni! A da mi to šele zdaj poveš, da te nisem dovolj počastil. Za gospoda, umej me, prevzvišenega kovača Vrbana, ki mu služiš, ne radi tebe, pa — četudi si učen."

Utihi se je za trenutek, potem pa je vprašal skrbljivo:

"Pa kaj si samo magister? Ali nisi tudi duhovni?"

"Nisem," je odgovoril togo gost.

"Potem sedi, kjer sediš," je odsekal vikar kratko. Gost je povedal, da je že dobro leto pri ljubljanskem vladiki za vzgojitelja, ker šola škof mlade ljudi, in da je nekaj teh dijakov pred meseci spremil v Rim v šole, ki jih imajo novi menihi, pa da ga je zdaj škof iz Rima poklical nazaj. Vikar je molče poslušal. Nato je vprašal:

"O kakšnih novih menihih pa si govoril?"

Magister se je začudil:

"Kaj niste še nič slišali o jezusovcih?"

Vikar je pokazal z roko okoli sebe in dejal:

"To tukaj je moj svet, če nisem v cerkvi. Kakor sem dejal,

govorim pa le dvakrat na teden in danes za svoj god. Oglej se pa me zaničuj, če moreš in smeš, da sem neveden."

Gost je šel s pohlevnim očesom še enkrat po čudno siromasni sobi okoli in videl še enkrat neskončno preprostost tega duhovskega stanu. Tegobno je rekel:

"Vidim, kar vidim. Ne zamerite! A tako stanujete, kakor so vajeni puščavniški ljudje."

"Stanujem po svoji volji," je prikimal vikar. "A ne misli, da se hočem razkazovati in hvaliti. Povem ti le, da se čudil ne boš. Te ene bukve tu z žerjavi imam, da iz njih berem, okno tam, da nisem v temi, vrata, da v cerkev

morem in kadar me bolni potrebujejo, posteljo, da počijem, pa še ono lino tam, da hrane na mizo dobim. Vem, da imajo jetniki še manj; pa so zato hudodelci, kar jaz nisem. Pa si seveda zdaj radoveden, zakaj neki bivam tako, dasi sem ti že povedal, če bi umeti znal."

"Vam je pač prav tako," je rekel nekam negotovo magister.

"Prav in treba!" je potrdil vikar. Gledal je nekaj trenutij molče na gosta, kakor da mu išče na licu, je li vreden, da se mu zaupa. Potem je dejal trpko, skoraj jezno:

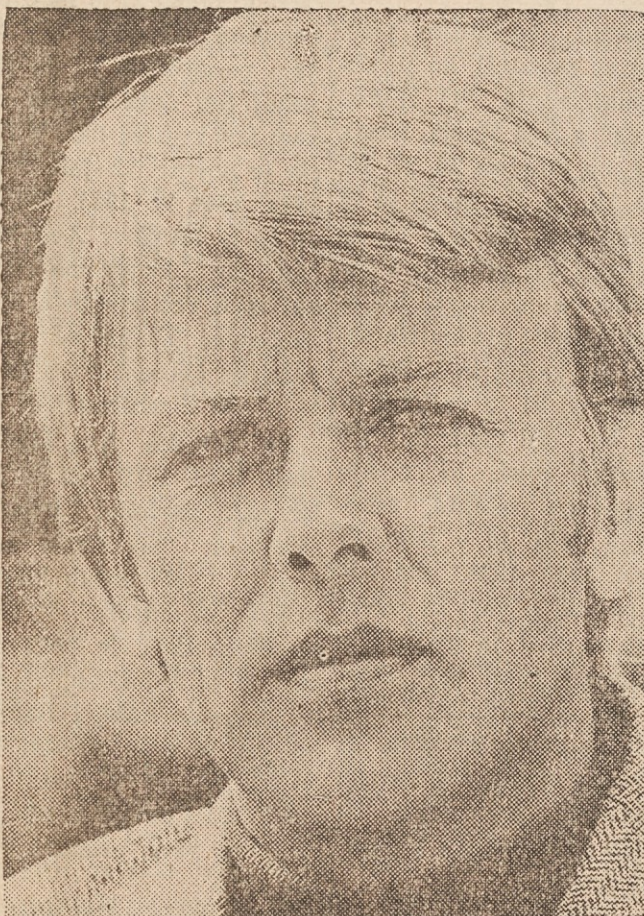
"Med čuječimi sem vendar, ali naj ne vem, kakor veš tudi

sam, ki si bil daleč, kako se danes govori o nas duhovnih po svetu? Najbolj umazana usta nas grde in nam očitajo razvratnost. Ume! Meni, sem si zato dejal, je ne bodo. Naj pridejo in pogledajo. Tu sem jaz, tam za lino mi kuhajo. Ženska ne vstopi v moj stan in jaz ne grem onostran. Takole je, ne da bi se poviševal. A da boš vedel, kako bedi in čuje, vigilat kobljeglavski žerjav, ki je med tremi eden."

"Gospod vikar, umem Vas," je vzkliknil zanosno magister.

(Dolje prihodnjic)

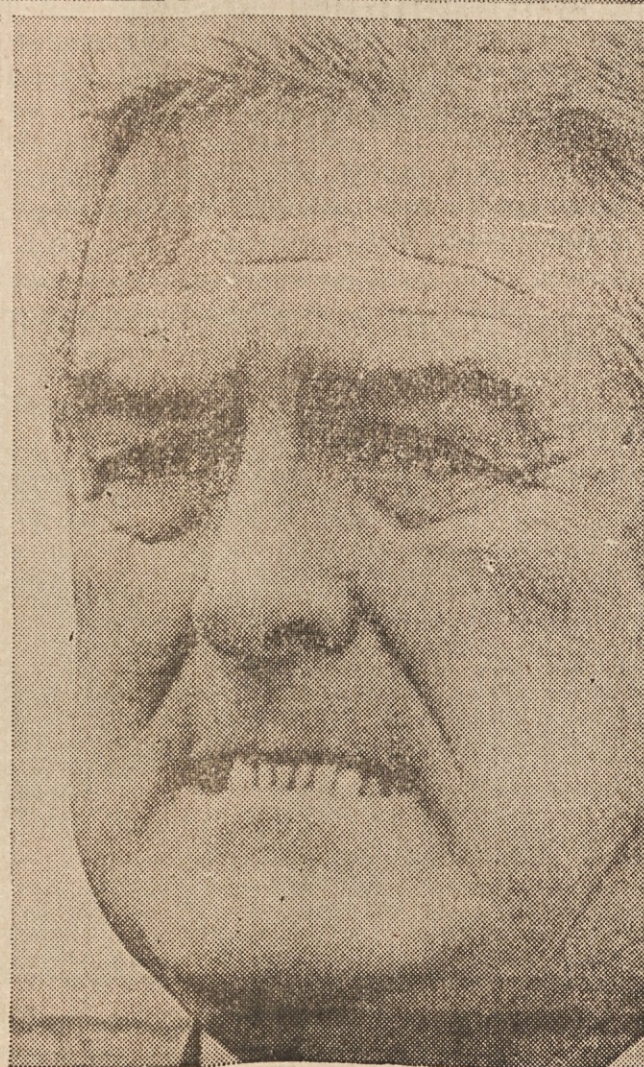
Oglašajte v "Amer. Domovini"

PRVIČ PRED AMERISKO JAVNOSTJO — Švedski igralec Sven Betril Taube je nastopil prvič pred ameriško javnostjo v "Lutka na verigi". Ker je kot mlad fant hodil nekaj časa v šolo v Darienu, Conn., mu ameriški izgovor ni delal težave.

JOHN CONNALLY K NOVIM NALOGAM

Predsednik R. M. Nixon je napovedal, da bo odstopivšemu zakladnemu tajniku J. Connallyju izročil posebno nalogo. Ugibali so, da utegne iti v Pariz ali celo kar v Hanoi na razgovore z rdečimi. Connallyja imajo časnikarji radi, ker jim zna kaj povedati ne le z besedami, ampak še z izrazi obraza, kot je razvidno s slike.

1888

1971

V BLAG SPOMIN

OB PRVI OBLETNICI — ODKAR NAS JE ZAPUSTILA NASHA LJUBLJENA MATI, STARA IN PRASTARA MATI TASAČA IN SESTRA

THERESA TROHA

ki je umrla 7. junija 1971. leta.

Ni minilo nam še dneva, ni minilo še noči, brez spominov na Te, odkar si nas zapustila Ti.

V gemili spokojno zdaj spiš, sonce poletno na grob zdaj Ti sije, a v duhu pa vedno med nami živíš.

Remembrance is a golden chain Death tries to break, but all in vain. To have, to love and then to part. Is the greatest sorrow of one's heart.

The years may wipe out many things. But this they wipe out never: The memory of those happy days when we were all together!

Zalujoci:

OTROCI — SNAHE IN ZET, VNUKI IN PRAVNUKI, PRAVNUKI IN PRAVNUKINJE — SESTRA Cleveland, O., 7. junija 1972

NAROCITE SVOJIM DOBRIM OCETOM

AMERISKO DOMOVINO

KOT DARILO ZA

Očelovski dan

dne 18. junija 1972

Narocite telefonično: 431-0623

Narocite pismeno:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošljate Ameriško Domovino kot moje darilo za Očetovski dan na sledeči naslov:

.....
.....
.....

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime in naslov:

.....

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
K R A S N A P O R O Č N A V A B I L A
P O J A K O Z M E R N I C E N I

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0623